

Komunikace – základ bezpečného provozování

Říjen 2022

Obrázek 1: Průtokoměr připravený ke kalibraci

Nezkušený operátor řídil proces, který zahrnoval pravidelné přesuny hořlavých rozpouštědel. Část provozu byla odstavena, aby technik údržby mohl demontovat průtokoměr za účelem jeho opravy a kalibrace v dílně. Ostatní provozní zařízení bylo v provozu. Pracovník údržby průtokoměr namontoval zpět a dané místo opustil. Operátor předpokládal, že je vše připraveno k provozu a spustil čerpání rozpouštědla. Jedna příruba nebyla řádně utažena a operátor byl postříkán unikajícím rozpouštědlem. Použil bezpečnostní sprchu a událost se obešla bez zranění. Uniklé rozpouštědlo bylo zlikvidováno bez dalších následků.

Proč se to stalo? Řada nyní dostupných prvků systému procesní bezpečnosti zde ještě nebyla zavedena. Systém bezpečného oddělení (Lockout-Tagout, LOTO) byl velmi neformální a používal pouze štítky (označení) - oproti dnes již vyžívaným zámčkům a štítkům. Neexistoval žádný systém pracovního povolení, ani žádný způsob předávání informací pro údržbářské práce.

Hlubší analýza ukazuje, že se daný operátor nemohl dočkat uvedení zařízení zpět do provozu a neověřil si, že daná práce byla dokončena. Možná pracovník údržby potřeboval další těsnění. Tento pracovník nekomunikoval s operátorem o stavu zařízení před jeho odchodem z místa práce. Nepřítomnost štítku na oddělovací armatuře potrubí rozpouštědla byla interpretována jako „práce dokončena“.

Víte, že?

- Mnoho bezpečnostních systémů, které dnes používáme, je výsledkem nehod, ke kterým došlo v minulosti. Tyto systémy mají zabránit opakování chyb a nehod.
- Komunikace je vždy důležitá. A o to více, když je do činnosti zapojeno několik pracovních skupin. S rostoucím počtem skupin roste i potřeba řádné (správné) komunikace.
- Mnoho společností používá systém povolování prací k zajištění komunikace před, během a po schválené práci. Obvykle zahrnuje podmínky pro bezpečné provedení práce nebo analýzu nebezpečí, kontrolu pracoviště a schválení autorizovanou osobou.
- Pracovní povolení nejsou pouhou formalitou. Jsou nástrojem, kterým se zajišťuje správná definice rozsahu práce, informovanost všech zúčastněných o tom, co se bude dělat, a řádné využití dalších opatření / povolení (LOTO, práce s otevřeným ohněm, vstup do stísněných prostorů apod.). Jsou také prostředkem pro ověření toho, že jsou všechna opatření řádně zavedena a práce může být provedena bezpečně.
- Rozsah práce se může v jejím průběhu změnit. Je důležité, aby se všichni zúčastnění o změnách informovali a vyhodnocovali, zda je bezpečné v práci pokračovat. To může znamenat i zastavení práce, dokud ji nebude možné analyzovat a vypracovat a schválit upravený plán práce.

Co můžete udělat?

- Zajistěte dobré pochopení toho, jak ve vaší společnosti funguje systém povolování prací.
- Aktivně se podílejte na hodnocení rizik pro práci vyžadující pracovní povolení. Možná jste jediní, kdo ví o konkrétní situaci nebo konkrétním riziku.
- Znejte svou roli během období provádění nestandardních prací na vašem pracovišti, pochopte danou práci a to, co je nezbytné pro obnovení normálního provozu.
- Uvádějte váš proces do provozu v souladu s pracovním plánem. Pokud něco není v pořádku, zastavte se a zeptejte se, než budete pokračovat. Menší zpoždění je mnohem lepší než vznik nehody nebo skoronehody.
- Ujistěte se, že na pracovišti nejsou nějaké nečistoty nebo nástroje bránící bezpečnému provozování. A že látky anebo nepoužívaná zařízení jsou řádně označena k jejich likvidaci.

Pokud si nejste jisti, zda je zařízení po údržbě připraveno – ZEPTEJTE SE!